

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. ואם נפש וגו' ... ספק מעילות אשם תלוי ... פוטריין 1.....
- ב. חטאת מנא לן דבעיא צפון דכתיב ושחט את החטאת במקום העולה ... לעכב מנין קרא אחרינא כתיב ושחט אותו במקום אשר ישחט את העולה ותניא היכן עולה נשחטה בצפון אף זה בצפון 1.....
- ג. ואם עמד בדרום וקיבל בצפון פסול יכול אף זה כן ת"ל אותו אותו בצפון ואין השוחט בצפון 2.....

דף מח.

א. ואם נפש וגו' ... ספק מעילות אשם תלוי ... פוטריין

על חמש עבירות מביא קרבן אשם והוא הנקרא אשם ודאי שהרי אינו בא משום ספק, ואלו הן: על שפחה חרופה ועל הגזל ועל המעילה ועל טומאת נזיר ועל הצרעת כשיטהר ממנה. וכל חטא¹ שהייבין עליו אשם ודאי אם נסתפק לו אם עשאהו או לא עשאהו פטור מכלום, לפיכך הבא על ידו ספק מעילה², שנסתפק לו אם מעל או לא מעל פטור מן התשלומין ומן הקרבן, ואינו חייב כלום.

ב. חטאת מנא לן דבעיא צפון דכתיב ושחט את החטאת במקום העולה ... לעכב מנין קרא אחרינא כתיב ושחט אותו במקום אשר ישחט את העולה ותניא היכן עולה נשחטה בצפון אף זה בצפון

¹ רמב"ם הלכות שגנות פרק ט הלכה יא
² רמב"ם הלכות מעילה פרק א הלכה ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

מנין שאין שוחטין³ קדשי קדשים אלא בצפון, שהרי נאמר בעולה (ויקרא א פסוק יא) וְשָחַט אֹתוֹ עַל יְרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לְפָנֵי ה' וּבַחֲטָאת הוּא אוֹמֵר (שם ו פסוק יח) בְּמָקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁחַט הָעֹלָה תִשְׁחַט הַחֲטָאת, וכשם שהחטאת נקראת קדש קדשים כך העולה נקראת קדש קדשים⁴, ובאשם הוא אוֹמֵר (שם ז פסוק ב) בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחַטוּ אֶת הָאֲשָׁם, ומקום שחיטה הוא מקום הקבלה⁵.

דף מח:

ג. ואם עמד בדרום וקיבל בצפון פסול יכול אף זה כן ת"ל אותו אותו בצפון ואין השוחט בצפון

³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה ג

⁴ ויש לשאול למה הוצרך רבינו לכתוב וכשם שהחטאת נקראת קדש קדשים כך העולה שהרי בלאו הכי יש ראייה שנשחטה בצפון. וי"ל שלא הוצרך לכתוב כן אלא כדי שיצדק השם שכתב לנשחטין בצפון שהם קדשי קדשים. כס"מ שם. תבו רש"י ותוס' דיש נפק"מ לדינא במה שהיא קדשי קדשים לענין ליפסל ביוצא ולענין מעילה ולדעת רש"י נפק"מ ג"כ לענין ליפסל בטבול יום ומהוסר כפורים יעו"ש א"כ לענין זה כוונת רבינו כאן להשמיענו שמוזה ששחיטתה בצפון שמעינן כי היא קדש קדשים. הר המוריה שם.

⁵ כתב מרן וז"ל ברפ"ה קבלה בצפון מנ"ל דכתיב ולקח הכהן מדם החטאת כלומר וילפי שאר קדשי הקדשים מחטאת (ועיין תו"כ ויקרא דבורא דחטאת פ"י יעו"ש) עכ"ל והנה באשם איתא התם מ"ט א' אשכתן שחיטה קבלה מנ"ל ואת דמו יזרוק קיבול דמו נמי בצפון מקבל עצמו מנ"ל דמו ואת דמו לעכב מנ"ל קרא אחרניא כתיב ושחט את הכבש עכ"ל והקשו התוס' וז"ל למקבל לא ידעינן עכובא עכ"ל והא דלא הקשו אקבלה משום דכתיב התם במצורע ולקח הכהן מדם האשם שזה אתי לרבות הקבלה שיהיה בצפון וכמו דאמרינן בחטאת וממילא מיושב קושיית התוס' וע"ד שכתבו שם מ"ח ב' בד"ה קבלה נמי וכו' דכיון דאשכחנא למצוה מקבל כקבלה ה"ה לעכב יעו"ש. והנה מזה מבואר כי אשם לא ילפינן מחטאת רק בו כתוב בפ"ע ובעולה איתא שם מ"ח ב' אשכתן שחיטה בעולה למצוה קבלה נמי למצוה אשכתן וכתב רש"י כדאמרן אבל מקבל בצפון עכ"ל כוונתו דאותו דכתיב גבי עולה דאתי למעוטי דאין שוחט בצפון וכדר' אחיא שם מבואר מזה דמקבל יש לו להיות בצפון וכ"ש קבלה עצמה ועי"ש בתוס' ד"ה קבלה וכו' ובצא קדשים שסיהיה איך שיהיה גם בעולה ילפינן דבעי קבלה בצפון. ולא ידעתי מי דחקו למרן לומר שכל הקדשים יליף מחטאת. ואומר אחרי בקשת המחילה ואחרי נשיקת עפר כפות רגליו כי כד גיים ושכיב רב אמר לה להדא מילתא.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כבר התבאר לעיל דף כו. שקדשי קדשים⁶ אין שוחטין אותן ואין מקבלין את דמן אלא בצפון, קדשי קדשים⁷ שנשחטו בדרום⁸, או שנתקבל דמם בדרום פסולין.

אם כולה בצפון ורגליה בדרום כשר⁹.

לכתחלה צריך גם השוחט לעמוד בצפון¹⁰, אולם אם היה עומד¹¹ בדרום והושיט ידו לצפון ושחט שחיטתו כשירה.

היה עומד¹² בדרום והושיט ידו וקיבל הדם בצפון, קבלתו פסולה¹³.

הכנים ראשו¹⁴ ורובו¹⁵ לצפון וקיבל את דמו, הרי הוא כעומד בצפון¹⁶ בדקי"ל בכל התורה כולו רובו ככולו.

שחטה בצפון¹⁷ ופרכסה ויצאת לדרום, אפילו הוציאה לדרום כשירה, פרכסה ויצאת לדרום וחזרה לצפון ואחר כך קיבל דמה¹⁸ בצפון כשירה. אך אם לא חזרה וקיבל דמה בדרום פסולה¹⁹.

⁶ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה ב

⁷ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה ז

⁸ כתב הרמב"ן במנין הלאוין שלו סי' ד' שהשוחט בדרום עובר בלאו דלא תזבח לה' אלהיך כל דבר רע יע"ש. מל"מ שם

⁹ דוהביאום משמע כולה מדלא כתיב והביאו, אבל הכא כתיב: צפונה לפני ד' ואין כאן יתור. ערוה"ש שם כב

¹⁰ ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קכג סעיף יז

¹¹ רמב"ם שם הלכה ה

¹² רמב"ם שם הלכה ט

¹³ התורה לא מיעטה רק השוחט דלאו עבודה היא ולא המקבל, ערוה"ש שם

¹⁴ רמב"ם שם הלכה י

¹⁵ ואני מסתפק אם הכנים כל הגוף בלא ראשו כגון שחטה ראשו לדרום, אם כשר אם לאו, דלכאורא הגוף הוא הרוב נגד הראש, או אפשר דהעיקר הוא הראש. וכן נ"ל עיקר, והכי משמע בפ"ג דנגעים (מ"ח) דתנן:

הכנים טהור ראשו ורובו לבית טמא נטמא, ותניא בת"כ: והבא אל הבית עד שיכניס ראשו ורובו דבעיר מהכי לאו ביאה היא (ר"ש), וה"נ כן הוא. ערוה"ש שם יח

¹⁶ עיין הר המוריה שם וכמו שפירש"י ד"ה הכנים דאיירי בקבלה דאי בשחיטה האמרינן ששחיטתו כשרה אפילו הכנים ידו, אולם לכאורה אפשר דאיירי בשחיטה ואף לכתחילה מותר בכה"ג כיון דרובו ככולו אולם לא כן לשון הרמב"ם שכתב הכנים משמע דיעבד וצ"ע אמאי לא מהני לכתחילה אם הוא מדין רובו ככולו.

¹⁷ רמב"ם שם הלכה יא

¹⁸ ורש"י ד"ה פרכסה כתב אפילו לא חזרה ואיירי אחר קבלה דאי קודם קבלה ודאי שפסולה שהרי קיבל דמה בדרום או דאיירי שהחזירה ואחר כך קיבל דמה בצפון. עיין כס"מ והר המוריה שם

¹⁹ כס"מ והר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

